

Mielipiteiden yhteenveto ja vastineet

Vanha Lillhemtintie

Asemakaavan muutos

Liittyy kaupunkisuunnittelujohtajan 20.2.2023 **MRA 30 §:n** mukaisesti nähtäville hyväksymään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Nähtävillä MRA 30 §:n mukaisesti 6.3.-4.4.2023.

Kirjallisia vastineita ei pyydetty.

Espoon kaupunki

Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus

Asemakaavoituksen palvelualue

Käyntiosoite: Tekniikantie 15

Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Anni Malila, asemakaavainsinööri

Hannu Granberg, suunnitteluinsinööri (liikennesuunnittelu)

Mari Soini, maisema-arkkitehti

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Yleistä mielipiteistä

Mielipiteitä saapui yhteensä 92. Näistä 73 olivat kaavamuutoksen puolesta ja 19 vastaan. Kaavamuutosta vastustavista mielipiteistä seitsemässä oli useita allekirjoittaneita. Osa allekirjoittaneista on allekirjoittanut useamman mielipiteen. Kun useaan kertaan allekirjoittaneet poistettiin laskuista, kaavamuutosta vastustavia mielipiteitä ja allekirjoituksia oli yhteensä 93. Kun lasketaan mukaan kaikki allekirjoittaneet, 44 % mielipiteen jättäneistä ja allekirjoittaneista puolsi kaavamuutosta ja 56 % vastusti kaavamuutosta. Muutama mielipiteen antanut on jättänyt sisällöltään keskenään täysin saman mielipiteen.

Yleisimpiä syitä kaavamuutoksen kannatukselle olivat liikenteen sujuvuus, pelastusajoneuvojen esteetön kulku Lillhemtin alueelle, päästöjen vähentyminen lyhyempää reittiä ajettaessa sekä Opinmäen koulun seudun liikennemäärien vähentyminen ja oppilaiden turvallisuuden parantaminen. Valtaosa kaavamuutoksen kannattajista myös ehdotti tai vaati kadun avaamista ennen asemakaavamuutoksen lainvoimaistamista, esimerkiksi poikkeuslupapäätöksellä.

Yleisimpiä syitä kaavamuutoksen vastustamiselle olivat vaikutukset Maakirjantien varren asuintaloihin ja asukkaisiin, turvallisuus, vaikutukset viheralueisiin ja virkistykseen sekä melun, tärinän ja päästöjen lisääntyminen Maakirjantiellä. Asemakaavamuutoksen vastustamiselle yleinen syy oli, että voimassa olevan asemakaavan mukaan Maakirjantien pitäisi olla päättävä katu, mikä on vaikuttanut asukkaiden päätökseen muuttaa alueelle.

Kaavamuutosta kannattavat mielipiteet sijoituivat Lillhemtin alueelle, kun taas kaavamuutosta vastustavat mielipiteet sijoituivat Suurpellon puolelle Maakirjantien ympäristöön. Yksi kaavamuutosta kannattava mielipide oli Suurpellon puolelta. Joissain kaavamuutosta vastustavissa mielipiteissä oli allekirjoittaneita muistakin Espoon osista, kuten eteläisestä Matinkylästä ja Olarista, sekä yksi allekirjoittanut Helsingin puolelta. Osa allekirjoittaneista ei ollut jättänyt osoitettaan. Kuitenkin valtaosa mielipiteistä sijoittui Lillhemtin ja Maakirjantien ympäristöön.

Autoliikenteen reitit ja liikenteen sujuvuus

Osa mielipiteen jättäjistä näki tärkeänä Vanhan Lillhemtintien avaamisen autoliikenteelle, koska se tarjoaa Lillhemtintien lisäksi toisen reitin Lillhemtin pientaloalueelle. Reitti nähtiin tarpeellisena etenkin Lillhemtintien ruuhkautumisen ja matka-aikojen viivästymisen takia. Lisäksi se koettiin tärkeänä pelastusajoneuvojen sujuvan liikkumisen kannalta. Mielipiteissä nostettiin esiin etenkin Lillhemtintien varren talotyömaiden aiheuttamat viiveet kadun liikenteelle sekä Opinmäen koulun saattoliikenteen aiheuttama liikenteen ruuhkautuminen. Mielipiteissä huomautettiin myös alueen kasvavasta asukasmäärästä ja lisääntyvästä liikenteestä.

Lillhemtistä ohjeistettu ajoneuvoliikenteen reitti etelään Matinkylän suuntaan kiertää Suurpellon keskustan ympäri. Mielipiteissä tuotiin kuitenkin ilmi, että suurin osa Lillhemtin asukkaista ajaa Piilipuuntien kautta, sillä reitti on hieman ohjeistettua

lyhyempi. Mielenpitoissa ilmaistiin, että turvallisuusnäkökulmasta Piilipuuntie on huomionpäättävä ratkaisu kuin Vanha Lillhemtintie, ja jos Vanha Lillhemtintie avataan liikenteelle, Piilipuuntien turvallisuus paranee.

Vastine:

Vanhan Lillhemtintien avaaminen ajoneuvoliikenteelle parantaa ajoneuvoliikenteen yhteyksiä Lillhemtiin. Sen merkittävyys kuitenkin pienenee, kun alueen rakentaminen valmistuu ja työmaiden aiheuttamat häiriöt liikenteelle poistuvat. Lillhemtintie on suunniteltu kokoojakaduksi ja katu viimeistellään suunnitelmien mukaisesti, kun kortteleiden rakennustyö on valmistunut. Vanha Lillhemtintie pyritään suunnittelemaan niin, että sille ei lopputilanteessa ohjaudu merkittävää osaa Lillhemtin liikenteestä.

Piilipuuntien ei ole läpiajokieltoa. Tilanteissa, joissa Vanha Lillhemtintie on ollut katkaistuna ajoneuvoliikenteeltä tai avoimena ajoneuvoliikenteelle vain toiseen suuntaan, on Piilipuuntien liikenne lisääntynyt vähäisesti. Kadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja ajoneuvoliikettä kadulla on rauhoitettu kadun linjauksen ja rakenteellisten järjestelyiden avulla. Tämä vähentää läpiajon houkuttelevuutta Piilipuuntien kautta.

Vaikutukset Maakirjantiehen sekä sen varrella sijaitseviin asuinkortteleihin ja asukkaisiin

Osa mielenpitojen jättäjistä vastusti Vanhan Lillhemtintien avaamista autoliikenteelle, koska se lisää läpiajoliikennettä Maakirjantiellä. Erityistä huomiota kiinnitettiin liikenneturvallisuuteen, nykyisten tonttiliittymien näkemiin, ajonopeuksien säilymiseen mallillisina sekä asuinkortteleihin kohdistuviin melu- ja värinävaikutuksiin. Mielenpitoissa huomautettiin, että Opinmäen koulun ympäristön lisäksi myös Maakirjantiellä liikkuu paljon koululaisia. Lisäksi seutu on huomattavasti valaistumpi kuin Opinmäen ympäristö. Mielenpitojen jättäjien mielestä autoliikenne tulisi Maakirjantiellä liian lähelle päiväkodin lasten ulkoilualueita.

Vastine:

Asukkaiden huoli turvallisuus-, melu- ja värinäasioista on ymmärrettävä, ja kaavatyön aikana kiinnitetään erityistä huomiota näiden seikkojen ratkaisuun.

Vanhan Lillhemtintien ajoneuvoliikenteelle avaamisen myötä osa ajoneuvoliikenteestä siirtyy kokoojakatu Lillhemtintieltä Vanhalle Lillhemtintielle sekä Maakirjantielle. Liikennesuunnittelun tavoitteena on toteuttaa Vanhan Lillhemtintien liikennejärjestelyt siten, ettei yhteydestä muodostu erityisen houkuttelevaa läpiajoreittiä eivätkä liikennemäärät Maakirjantiellä kasva merkittävän suuriksi. Liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi kadun kapea poikkileikkaus, ajoradan kavennukset sekä raskaan liikenteen kielto. Asemakaavassa ei osoiteta yksityiskohtaisia liikenneratkaisuja, vaan lopullisesti ratkaisut määritellään katusuunnitelmavaiheessa. Kaavaehdotusvaiheessa on laadittu meluselvitys ja ratkaisuja värinään mietitään tarkemmin myöhemässä suunnitteluvaiheessa.

Vanhan Lillhemntintien läpiajolle avaamisen vaikutuksia jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuteen on tarkoitus lieventää toimivilla kadunylitysjärjestelyillä. Ylityskohtiin luodaan ratkaisuja, jotka tukevat ajoneuvojen nopeusrajoituksen mukaista ajonopeutta. Liikennesuunnitelmassa on ehdotettu Maakirjantielle lisättävän suojateitä, jotka parantaisivat asukkaiden turvallista kadun ylittämistä.

Kaavamuutoksen yhteydessä on laadittu meluselvitys, joka osoittaa, että ulko-oleskelualueiden ohjearvot täyttyvät Lillhemtinpuistossa sekä leikkiin varatuilla alueilla. Liikennemäärät katuyhteydellä ovat maltilliset ja terveellisen ympäristön vaatimukset ilmanlaadun osalta täyttyvät Lillhemtinpuistossa.

Vaikutukset Lillhemtinpuistoon, Keskuspuistoon, viheralueisiin ja virkistykseen

Osa mielipiteen jättäjistä vastusti asemakaavamuutosta, koska se lisää liikenteen haittavaikutuksia Lillhemtinpuistossa ja Keskuspuistossa. Huolta esitettiin muun muassa Lillhemtinpuistoon toteutetun viljelylava-alueen ja leikkipaikan säilymisestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä. Mielipiteissä nousi esiin huoli siitä, pitääkö juuri rakennetut viljelylaatikot, joihin asukkaatkin ovat käyttäneet rahaa, siirtää. Pohdittiin myös, haluavatko asukkaat enää käyttää laatikoita, kun ne sijaitsevat liikennöidyn kadun reunassa. Myös joissain kaavamuutosta kannattavissa mielipiteissä ehdotettiin viljelylavojen siirtämistä kauemmas puistoalueelle tai muulle viihtyisämmälle paikalle, jossa on vähemmän melua ja päästöjä liikenteestä.

Lisäksi mielipiteissä nostettiin esiin Keskuspuistosta jyrkästi Vanhalle Lillhemntintielle laskevan ulkoilureitin turvallisuus. Mielipiteissä mainittiin myös Lillhemtinpuistosta Keskuspuistoon kulkevan yhteyden olevan päävirkistysyhteys, jota asukkaat käyttävät laajemmalta alueelta. Vähäniitty ja keskuspuiston ulkoilupolut koettiin tärkeäksi virkistysaluekokonaisuuden sekä viheralueverkoston yhtenäisyyden ja saavutettavuuden kannalta. Huomautettiin myös, että eläinten kulkuyhteyksiä keskuspuistosta pohjoiseen ei saa vaarantaa. Osa kaavamuutoksen kannattajista ei nähnyt edellä mainittuja asioita riittävinä perusteina läpiajoliikenteen katkaisemiselle, koska nykyinenkin asemakaava mahdollistaa autoliikenteen Maakirjantien päästä korttelin 21182 kohdalle saakka.

Vastine:

Asemakaavamuutoksen valmistelun aikana on teetetty liikennesuunnitelma ja kunnallisteknistä yleissuunnittelua. Liikennesuunnitelmassa ajoneuvoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn tilantarve ei eroa merkittävästi maastossa nykyisin olevasta ratkaisusta. Kuitenkin eri liikkumismuotojen edellyttämät tilavaraukset liikennesuunnitelmassa vievät enemmän tilaa kuin lainvoimaisen asemakaavan mukainen raitti veisi. Puistotoiminnot eivät menetä tilaa nykytilanteeseen nähden, mutta niitä ei välttämättä pystytä toteuttamaan samassa mittakaavassa, kuin voimassa olevaan asemakaavaan pohjautuvissa suunnitelmissa.

Lillhemtinpuisto on merkitty Suur-Matinkylän virkistysvisio 2050:ssa monipuolisena, asuinalueita kokoavana ja helposti saavutettavana kaupunginosapuistona kehitettäväksi viheralueeksi. Puiston kautta kulkeva yhteys Keskuspuiston, Lillhemtinpuiston ja Nygrannaksen sillan välillä on merkitty laajempaa verkostoa palvelevaksi päävirkistysyhteydeksi. Päävirkistysyhteyden tavoitteena on olla sujuva ja katkeamaton, mutta paikoitellen yhteydet risteävät ajoneuvoliikenteen kanssa tai liikennöity yhteys kulkee viheralueen läpi.

Keskuspuiston ja Lillhemtinpuiston välinen Lillhemtinreitti risteää Vanhan Lillhemtin tien kanssa nykyisessä sijainnissaan. Ajoliikenteen lisääntyminen saattaa heikentää virkistyskokemuksen laatua paikallisesti ja lisätä kaikkien liikkumismuotojen tarvetta tarkkaavaisuudelle. Ylityskohdan turvallisuuteen on tästä syystä kiinnitettävä erityistä huomiota. Liikennesuunnitelmassa ylitys on ajateltu toteuttaa suoja tienä, jossa on kavennus väistämisvelvollisuudella lännen suunasta tuleville ajoneuvoille. Osaltaan kadun kapea linjaus ja suoja tiestä varoittavat huomioraidat rauhoittavat ajoneupeuksia ylityskohdan ympäristössä. Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuutta lisätä suoja tie ylitykseen korotus. Vanhalla Lillhemtin tiellä käytetään liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä. Niillä pyritään varmistamaan, että vain osa nykyisin Lillhemtin tiellä kulkevasta liikenteestä siirtyy käyttämään läpiajolle avattavaa Vanhaa Lillhemtin tietä.

Lillhemtinpuiston kohdalla Vanhaan Lillhemtin tiehen tehtävät muutokset edellyttävät puistoa koskevien suunnitelmien osittaista päivittämistä ja puistotoimintojen osittaista muuttamista. Kun kaavamuutos vahvistuu, käynnistetään toteutukseen johtava suunnittelu. Siinä ratkaisut tutkitaan vielä tarkemmalla tasolla. Katu- ja puistosuunnittelusta järjestetään omat vuorovaikutusprosessinsa suunnittelun tullessa ajankohdattaisiksi.

Kaavamuutoksen yhteydessä on laadittu meluselvitys. Se osoittaa, että ulko-oleskelualueiden ohjearvot täyttyvät Lillhemtinpuistossa leikkiin ja oleskeluun varatuilla alueilla. Liikennemäärät katu-yhteydellä ovat maltilliset ja terveellisen ympäristön vaatimukset ilmanlaadun osalta täyttyvät Lillhemtinpuistossa.

On mahdollista, että osaa nykyisistä viljelylavoista joudutaan siirtämään. Viljelyalue on kuitenkin edelleen toteutettavissa valmiiksi viihtyisänä ja toimivana kokonaisuutena. Leikkipaikkaa ei ole tarvetta pienentää katualueen suunnitelmien vuoksi, mutta jatkosuunnittelussa päivitetään leikkipaikkaa koskevia parannussuunnitelmia ja voidaan harkita leikkialueen sijainnin tarkistamista. Vähäniittyyn ja sen reitistöihin ei kohdistu muutostarpeita.

Viheralueilla on merkitystä myös ekologisen verkoston näkökulmasta. Lillhemtinpuisto on voimassa olevissa asemakaavoissa merkitty pääosin avoimena säilytettäväksi puisto- ja lähivirkistysalueeksi. Yhteydet Keskuspuiston ja Nygrannaksen sillan välillä koostuvat Storhemtin kulttuurimaisemien, Tuurinlaakson ja Lillhemtinpuiston muodostamasta verkostosta.

Kaavan toteuttaminen ei fyysisesti muuta eläinten kulkumahdollisuuksia Keskuspuiston ja Lillhemptinpuiston välillä. Lisääntyvä liikenne lisää liikkuvalla lajistolle vaaraa jäädä yliajaksi vastaavaan tapaan, kuin muilla liikennöidyillä alueilla lähiympäristön kaupunkirakenteessa. Liikenteen lisääntyminen saattaa myös aiheuttaa paikallisesti osalle eläimistä karkottavaa vaikutusta, kun melu ja valo lisääntyvät.

Vaikutukset meluun, päästöihin ja liikenteen kulkumuoto-osuuksiin

Osa mielipiteen jättäneistä katsoi, että Vanha Lillhemptintie olisi avautuessaan lyhyempi reitti Lillhemptistä etelään ja takaisin ajettaessa. Nykyinen reitti on pidempi ja aiheuttaa näin ollen enemmän päästöjä, kuin Vanhaa Lillhemptintietä pitkin ajaminen. Toisaalta osa mielipiteen jättäneistä huomautti, että asemakaavan muutoksella huomioidaan vain yksityisautoilijoiden edut. He katsoivat, että yksityisautoilu ei vähene, jos siitä tehdään helpompaa kuin julkisella liikenteellä kulkemisesta. Autoilun haittavaikutukset, kuten melu, päästöt ja tärinä, vain siirtyvät nykyiseltä ajoreitiltä Vanhalle Lillhemptintielle ja Maakirjantielle. Reitti ei mielipiteen jättäneiden mielestä lyhene niin paljon, että se huomattavasti vähentäisi päästöjä.

Vastine:

Vanhan Lillhemptintien kaavamuutos ei merkittävästi muuta Suurpellon liikenneverkon toimintaperiaatteita kokonaisuutena. Vanhan Lillhemptintien avaaminen liikenteelle lyhentää ajoneuvoliikenteen matka-aikoja Lillhemptistä etelään ajettaessa. Kadun järjestelyt ja käytetyt liikenteen rauhoittamistoimenpiteet eivät tee Vanhasta Lillhemptintiestä erityisen houkuttelevaa läpiajoreittiä. Näin vain osa ajoneuvoliikenteestä siirtyy Lillhemptintieltä läpiajolle avatulle Vanhalle Lillhemptintielle sekä Maakirjantielle. Liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi kadun kapea poikkileikkaus, ajoradan kavennukset sekä raskaan liikenteen kieltö.

Liikennemäärien kasvu Vanhalla Lillhemptintiellä ja Maakirjantiellä aiheuttaa liikennemelun lisääntymistä sekä ilmanlaadun heikentymistä alueella. Vastaavasti liikenteen haittavaikutukset Lillhemptintien varressa vähentyvät. Liikenne-ennusteen mukaan liikennemäärät Vanhalla Lillhemptintiellä ja Maakirjantiellä ovat maltilliset läpiajolle avaamisesta huolimatta. Kaavamuutoksen yhteydessä on laadittu meluselvitys. Se osoittaa, että ulko-oleskelualueiden ohjearvot täyttyvät Lillhemptinpuistossa sekä Maakirjantien varressa oleskelualueilla. Terveellisen ympäristön vaatimukset myös ilmanlaadun osalta täyttyvät Lillhemptinpuistossa sekä Maakirjantien varressa oleskelualueilla.

Keskustan kaupalliset palvelut ovat edelleen hyvin saavutettavissa autolla, mutta myös pyöräillen ja jalan. Kevyen liikenteen reitit ovat usein lyhyempiä kuin autoliikenteen reitit.

Vaikutukset Suurpeltoon ja Suurpelto III-asemakaava

Vanhan Lillhemtintien alueella on koko tien pituudelta voimassa Suurpelto III-asemakaava. Niin kaavamuutosta puoltavissa kuin vastustavissakin mielipiteissä kyseenalaistettiin Suurpelto III:n asemakaavoituksen aikaista tilannetta, silloin tehtyjä selvityksiä ja liikenteen määrän huomioimista. Kaavamuutosta puoltavissa mielipiteissä kysyttiin, eikö liikenteen määrästä tehty riittäviä selvityksiä tai eikö asukkaiden mielipiteitä Vanhaa Lillhemtintietä koskien huomioitu. Kaavamuutosta vastustavissa mielipiteissä taas kysyttiin, mikä on muuttunut Suurpelto III-kaavan hyväksymisen jälkeen niin, että kaavamuutos Vanhalle Lillhemtintielle on nyt tarpeellinen. Mielipiteissä tuotiin esiin myös huoli siitä, että Suurpellon keskeisten toimintojen, kuten kauppakeskus Suuriksen käyttö vähenee, jos liikenne Lillhemtistä ohjataan kiertämään palvelut täysin.

Vastine:

Vanhan Lillhemtintien katkaisu moottoriajoneuvoliikenteeltä ja uusi paikallinen kokoojakatu pohjoisemmaksi peltoalueelle on ollut pitkään mukana aluetta koskevissa suunnitelmissa. Se on esitetty Suurpelto III:n alueen liikenneratkaisuksi mm. pitkään Etelä-Espoon maankäyttöä ohjanneessa Espoon yleiskaavaluonnoksessa 1988, Henttaan osayleiskaavassa (1991) ja Suurpelto - Kehä II -osayleiskaavassa (kh hyv. 2004). Myös Suurpellon keskustan vuonna 2006 voimaan tulleissa asemakaavoissa liikenneverkko perustui samaan periaatteeseen.

Näistä syistä ratkaisu oli lähtökohtana myös Suurpelto III -asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa vuonna 2008. Silloin asemakaavoituksen alkuvaiheessa tuli jonkin verran palautetta, jossa Vanha Lillhemtintie haluttiin säilyttää ajoyhteytenä. Suurpelto III -asemakaavan ehdotusvaiheen nähtävilläolon yhteydessä saaduissa muistutuksissa liikenneratkaisua pidettiin kuitenkin pääosin parempana kuin aiemmassa luonnosvaiheessa. Vanhan Lillhemtintien säilyttämisestä henkilöautoyhteytenä ei enää erityisesti vaadittu, vaikka ehdotusvaiheessakin valtaosa saadusta asukaspaalutteesta tuli Lillhemtin omakotialueelta. Maakirjantien varren kortteleiden rakentaminen oli tuolloin vielä kesken ja asukkaita oli nykyistä vähemmän.

Liikenne-ennusteita on säännöllisesti päivitetty Suurpellon maankäyttösuunnitelmien tarkentuessa. Myös Suurpelto III:n suunnittelussa ja katujen mitoituksessa on huomioitu asukasmäärän kasvusta aiheutuva liikennemäärien kasvu niin Lillhemtissä, Suurpelto III:ssa kuin muillakin Suurpellon alueilla.

Kaavojen toteutusvaiheessa syntynyt keskustelu kuitenkin osoittaa, että suunnittelussa ei riittävällä tavalla ollut huomioitu kaikkia rakentamisaikana syntyviä tilanteita, niistä alueella liikkuville aiheutuvia haittoja tai esimerkiksi kansainvälisen koulun saatoliikenteen erityispiirteitä. Joissakin yksittäistapauksissa muuallakin Espoossa on käynnistetty luottamuselinten päätöksillä kaavamuutoksia, kun asukkaat ovat halunneet jatkaa vakiintuneiden kulkureittiensä käyttämistä.

Vanhan Lillhemntintien kaavamuutos ei merkittävästi muuta Suurpellon liikenneverkon toimintaperiaatteita kokonaisuutena. Kaupunkirakenteen toimivuuteen, virkistysyhteysien jatkuvuuteen tai palveluiden saavutettavuuteen ei aiheudu merkittäviä muutoksia. Isosta osasta Suurpeltoa voi edelleen kulkea Opinmäkeen virkistysalueita pitkin ilman risteämiä autoliikenteen kanssa. Keskustan kaupalliset palvelut ovat edelleen hyvin saavutettavissa autolla, mutta myös pyöräillen ja jalan. Kevyen liikenteen reitit ovat usein lyhyempiä kuin autoliikenteen reitit. Yksityiskohtaisemmillä katusuunnitteluratkaisuilla pyritään varmistamaan, että Lillhemntintie säilyy edelleen keskeisenä ajoyhteytenä ja että Vanhan Lillhemntintien ajoneuvoliikenteen vaikutukset virkistysyhteyksiin ja liikenneturvallisuuteen ovat pieniä.

Vaikutukset alueen rakentumiseen ja kustannuksiin

Mielipiteissä oltiin huolissaan myös tien rakentamiseen liittyvistä kustannuksista ja niiden suuruudesta. Osa mielipiteen jättäneistä oli sitä mieltä, että kaavamuutokseen ja tien rakentamiseen kuluvat kustannukset voitaisi käyttää paremmin muihin tarkoituksiin. Mielipiteissä nousi esille myös alueen rakentumisen viivästyminen. Suurpelto III-asemakaavan toteutuminen keskeytyy Vanhan Lillhemntintien kaavamuutosalueen osalta, kaavamuutoksen lainvoimaistumisessa voi kestää pitkään ja alueen rakentuminen voi viivästyä vuosia.

Vastine:

Kadun rakentamisesta aiheutuu kustannuksia. Vanha Lillhemntintie sijoittuu Espoon kaupungin omistamille maille ja Espoon kaupunki normaaliin tapaan kustantaa kadun rakentamisen. Kaava tulee toteuttaa kaupunginhallituksen päätöksen perusteella kustannuksista riippumatta. Kaupungin talousarviossa päätetään, mihin rahaa käytetään. Vanhan Lillhemntintien rakentamisen kustannukset selviävät tarkemmassa suunnittelussa.

Suurpelto III-kaavan osalta Vanhan Lillhemntintien asemakaavamuutosalueeseen kuuluu Vanha Lillhemntintie, osia sitä ympäröivistä puisto- ja virkistysalueista, sekä korttelin 21180 tontit 1–3. Tontit ovat Espoon kaupungin omistuksessa, niitä ei ole vielä luovutettu eteenpäin eikä niillä ole aloitettu rakentamista. Rakentaminen viivästyy tonttien 1–3 osalta siksi aikaa, kunnes Vanhan Lillhemntintien asemakaavamuutos saa lainvoiman. Muilta osin Suurpelto III-asemakaavan toteutus ei ole riippuvainen asemakaavamuutoksesta.

Ehdotuksia suunnitteluratkaisuiksi

Osa mielipiteen jättäjistä ehdotti mielipiteissään ratkaisuja tien suunnitteluun tai korostasi asioita, joita olisi tärkeä sisällyttää suunnitteluun. Mielipiteissä korostui ajoliikenteen väylästä erillinen jalankulun ja pyöräliikenteen väylä. Mielipiteissä ehdotettiin myös monia muita ratkaisuja, muun muassa kiertoliittymää Lillhemntin puolelle, kavenuksia ja korotuksia Vanhalle Lillhemntintielle, liikennemerkejä kuten stop-merkit ja raskaan liikenteen kielto, nopeuskameroiden sijoittamista Vanhalle Lillhemntintielle sekä kääntymiskielto Lillhemntintieltä Vanhalle Lillhemntintielle. Mielipiteissä ehdotettiin

myös Vanhan Lillhemtintien ympäristöön liittyviä ratkaisuja, kuten alikulkua tai siltaa Keskuspuiston ja Lillhemtinpuiston välille, Maakirjantiellä tonttiliittymien kohdille suojateiden asettamista ja läheisten puistotoimintojen kuten pelikenttien aitaamista.

Vastine:

Asukkailta tulleet ratkaisuehdotukset koettiin hyvinä ja niitä tarkasteltiin suunnittelun aikana. Suunnittelun aikana todettiin, että ajoliikenteen väylästä erillinen jalankulun ja pyöräliikenteen väylä on hyvä ratkaisu Vanhalle Lillhemtintielle. Tielle päätettiin myös lisätä kavennuksia, jotka hillitsevät liikenteen nopeuksia. Maakirjantien puolelle suunniteltiin toteutettavaksi uusia suojateitä tonttiliittymien kohdalle.

Muitakin ehdotuksia tutkittiin, kuten liikenneympyrää Vanhalle Lillhemtintielle Lillhemtin päästä risteykseen sekä Keskuspuistosta tulevaa alikulkua tai siltaa pohjoisen suuntaan. Suunnittelussa todettiin, että liikenneympyrä vaatisi runsaasti tilaa ja korkeuserot liittymän kohdalla eivät ole suotuisat liikenneympyrän toteuttamista varten. Keskuspuistosta pohjoiseen kulkevaa siltaa tai alikulkua pohdittiin myös, mutta todettiin, että korkeuserojen vuoksi molemmat olisivat hankalia ratkaisuja toteuttaa. Lillhemtinpuiston puolella maa on hyvin tasaista, kun taas etelään Keskuspuiston suuntaan maa nousee voimakkaasti. Silta tai alikulku pitäisi ulottaa niin pitkälle joko Lillhemtinpuiston tai Keskuspuiston suuntaan, että jalankulkijoiden kävelyreitti pitenisi, jolloin heitä olisi vaikea ohjata käyttämään eritasoratkaisua tien ylityksessä. Lisäksi rakentamisen kustannukset olisivat todella suuret ja rakentaminen vaatisi paljon puisto- ja virkistysalueiden muokkaamista.

Muihin mielipiteissä ehdotettuihin ratkaisuihin, kuten nopeusrajoituksiin, liikennemerkeihin ja nopeuskameroihin, ei oteta asemakaavoituksessa kantaa, vaan ne kuuluvat myöhempiin suunnitteluvaiheisiin. Kaavoituksessa on kuitenkin huomioitu muun muassa tien kapean poikkileikkauksen avulla, että nopeusrajoitus pysyisi alhaisena ja tiellä kiellettäisiin raskas liikenne.

Vanhan Lillhemtintien avaaminen poikkeuslupapäätöksellä tai muulla keinolla ennen asemakaavan lainvoimaistumista

Yli puolet niistä mielipiteen jättäneistä, jotka kannattivat kaavamuutosta, ehdottivat tai vaativat tien avaamista joko poikkeuslupapäätöksellä tai muulla ratkaisulla.

Ehdotettiin, että tie avattaisiin väliaikaisesti kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle jo ennen kuin asemakaavamuutos saa lainvoiman.

Vastine:

Kyseessä on paikallisesti merkittävä muutos voimassa olevaan asemakaavaan. Kyse ei ole pelkästään olemassa olevan katurakenteen avaamisesta ajoneuvoliikenteelle, vaan muutoksen vaikutuksista asemakaavan mukaisesti toteutuneeseen ympäristöön. Korkein hallinto-oikeus teki tien käytöstä 7.6.2023 päätöksen. Tehdyn vuosikirjapäätöksen KHO:2023:61 perusteella asia tulee ratkaista asemakaavamuutoksella.

Asemakaavan muutoksen lainmukaisuus, osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö

Mielipiteissä tuotiin ilmi huoli siitä, että asemakaavan muutos olisi lainvastainen. Mielipiteen jättäneiden mielestä pelkkä kaupunginhallituksen kehotus toteuttaa kaavamuu-
tuos ei ole riittävä peruste kaavaprosessin aloittamiselle ja kaupunkisuunnittelu-
lautakunnan tulisi arvioida, onko kaavamuutokselle tosiasiallisia tarpeita ja laillisia pe-
rusteita. Mielipiteissä kirjoitettiin, että asemakaavamuutoksen tekeminen juuri vuonna
2017 lainvoiman saaneeseen Suurpelto III-kaavaan, jota ollaan toteuttamassa, on hy-
vän hallintotavan ja hallintolain vastaista. Lisäksi huomautettiin, että Suurpellon kaa-
voituksessa tai rakentamisen määrässä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia Suur-
pelto III-ase-
makaavan hyväksymisen jälkeen.

Mielipiteissä kyseenalaistettiin myös osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteet
kaavamuutokselle. Joidenkin mielipiteen jättäneiden mielestä kaavamuutokselle ei
ole esitetty riittäviä perusteita, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei ollut tarpeeksi
yksityiskohtainen ja suunnitelman kuvaus oli riittämätön. Mielipiteen jättäneiden mie-
lestä kaavamuutoksen vaikutuksia ei ole arvioitu tarpeeksi laajalta alueelta, eikä
myöskään ole olemassa selvityksiä, jotka osoittaisivat tien avaamisen tarpeellisuus-
den. Näin ollen asemakaavamuutos olisi tarpeeton eikä sille olisi riittäviä perusteita.
Mielipiteissä annettiin myös korjauksia osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisäl-
töön.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman pääasiallisena tarkoituksena on antaa osallisille
tietoa kaavan tavoitteista ja aikataulusta sekä siitä, miten osallinen voi vaikuttaa kaa-
van suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei var-
sinaisesti arvioida kaavamuutoksen vaikutuksia, vaan esitetään, miten vaikutuksia
tullaan vaiheittain tarkentuvassa kaavaprosessissa arvioimaan. Vaikutusten arviointi
tehdään kaavaehdotuksen yhteydessä tarvittavan laajalta alueelta.

Mielipiteissä annetut korjaukset ja huomautukset osallistumis- ja arviointisuunnitel-
man sisältöön käydään läpi ja tarvittaessa tuodaan esille kaavaehdotusvaiheen kaa-
vaselostuksessa.

Kaavamuutoksesta tiedottamisen kieli

Mielipiteissä nostettiin esille, että Suurpellon asukkaista 39 % puhui äidinkielenään
muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea vuoden 2021 tilastojen mukaan. Tämän
vuoksi mielipiteen kirjoittajan mielestä kaavamuutoksen prosessista tiedottamiseen
olisi tarpeen laatia materiaalit myös englanniksi.

Vastine:

Esitetty huoli vieraskielisten asukkaiden tiedonsaannista on ymmärrettävä ja ajankoh-
tainen. Tällä hetkellä asemakaavojen laadinnassa käytetty kieli on suomi.

Kaavamääräykset sekä osallisille lähetettävät tiedotekirjeet laaditaan suomeksi ja ruotsiksi. Muut kaavakarttaa ja -määräyksiä täydentävät materiaalit laaditaan suomeksi.

Kaavalla on oma sivu Espoon verkkosivustolla (espoo.fi). Kaavamuutoksen keskeisin sisältö on avattu lyhyesti sivun ruotsin- ja englanninkielisissä versioissa. Sisältö täydentyy, kun kaavamuutoksesta ja sen vuorovaikutuksesta julkaistaan uutisia. Verkkotiedote kaavaehdotuksen nähtävilletulosta julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kaavaehdotuksesta järjestetään asukastilaisuus, jossa tietoa on saatavilla myös englannin kielellä. Tilaisuuden tapahtumailmoitus tulee Espoon kaupungin tapahtumakalenteriin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, samoin osa tapahtumamarkkinoinnista tehdään kolmella kielellä.

Valmistelijoilta voi kysyä lisätietoja englanniksi. Osallinen voi jättää muistutuksen englanniksi, jolloin hänelle vastataan englanniksi.